

Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokyklos
pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio
ugdymo programos
priedas

SOLINIS DAINAVIMAS

I SKYRIUS MUZIKAVIMAS

1. Solinis dainavimas – privalomo branduolio dalykas Mokyklos įgyvendinamoje pagrindinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje. Mokinys, studamas į mokyklą, pasirenka solinį dainavimą iš mokyklos siūlomų variantų.

2. Solinio dalyko paskirtis – sudaryti palankias sąlygas mokiniui plėtoti kompetencijas, prigimtinius gebėjimus pasirinktoje muzikos ugdymo srityje.

3. Solinio dainavimo tikslas – padėti mokiniams pažinti ir tobulinti savo balso galimybes, formuoti ir lavinti taisyklingus solinio dainavimo įgūdžius, ugdyti menišką, kūrybingą, muzikos meną suvokiantį žmogų.

4. Solinio dainavimo uždaviniai:

4.1. lavinti muzikinę vokalinę klausą, intonavimą;

4.2. lavinti muzikos išraiškos priemones ir techninius atlikimo įgūdžius;

4.3. formuoti dainavimo įgūdžius, reikalingus dalyvaujant meninėje praktikoje, koncertuojant.

5. Muzikavimo mokinių pasiekimai solinio dainavimo pagrindinio ugdymo etape (4-7 klasėse):

1. Veiklos sritis – muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas.	
Nuostata – tobulinti muzikavimo įgūdžius.	
Esminis gebėjimas – tobulinti dainavimo įgūdžius, atliekant sudėtingesnę repertuarą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas. 1.1.3. Įvardinti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti balso galimybes formuojant kokybišką garsą; 1.3.2. gebėti Sudaryti nuo garso arba tonacijoje T, S, D.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnę muzikinį tekstą.	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti kūrinių atsiskleidimo išraiškos priemones.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo uždavinius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
3. Veiklos sritis – muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose.	

Esminis gebėjimas – viešai atlikti koncertinius numerius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos, rajono koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų dainavimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

6. Turinio apimtis:

Turinys 4 klasė			
Mokymo pobūdis: individuali solinio dainavimo pamoka.			
Techniniai reikalavimai:			
Muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas.			
Muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas.			
Muzikos atlikėjo raiška socialinėje, kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.			
Vokalinių kūrinių skaičius per mokslo metus:			
Stambios formos kūriniai	Pjesės	Etiudai, vokalizės	Igytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
-	2-4	2-4	I pusmečio pabaigoje vyksta: koncertas tėveliams
			II pusmečio pabaigoje vyksta pusmečio pabaigoje: akademiniis koncertas
Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje nustatyta tvarka.			
5 klasė			
Vokalinių kūrinių skaičius per mokslo metus:			
Stambios formos kūriniai	Pjesės	Etiudai, vokalizai	Igytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
1-2	4–6	4–6	I pusmečio pabaigoje vyksta: koncertai tėveliams
			II pusmečių pabaigose vyksta: akademiniis koncertai
Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje nustatyta tvarka.			
6 klasė			

Vokalinių kūrinių skaičius per mokslo metus:			
Stambios formos kūriniai	Pjesės	Etiudai, vokalizai	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
1-2	4-6	4-6	I pusmečio pabaigoje vyksta: koncertas tėveliams
			II pusmečio pabaigoje vyksta: žinių patikra
<p>Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje nustatyta tvarka.</p>			
7 klasė			
Vokalinių kūrinių skaičius per mokslo metus:			
Stambios formos kūriniai	Pjesės	Etiudai	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
1-2	4-6	4-6	I pusmečio pabaigoje atsiskaitymo nėra
			Kovo-balandžio mėn. vyksta baigiamųjų egzaminų perklausa. Atmintinai atliekami 3 skirtingo charakterio ir formos kūriniai: stambios formos kūrinys, pjesė, etiudas/techninė pjesė.
-	-	-	II pusmečio pabaigoje vyksta: FŠPU pagrindinio ugdymo baigiamasis egzaminas. Atliekami 3 skirtingo charakterio ir formos kūriniai: stambios formos kūrinys, pjesė, etiudas/vokalizas.
<p>Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje nustatyta tvarka. Mokslo metų pabaigoje, išlaikius baigiamuosius egzaminus, išduodamas FŠPU pagrindinio ugdymo programos baigimo pažymėjimas.</p>			

II SKYRIUS SOLFEDŽIO DALYKAS

7. Solfedžio dalyko paskirtis (toliau – Solfedžio) – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

8. Solfedžio tikslas – prigimtinių bendrųjų muzikinių gebėjimų: ritmo, dermės, intonavimo pojūčio, klausos, muzikinės atminties, muzikinio raštingumo lavinimas.

9. Solfedžio uždaviniai:

9.1. formuoti intonavimo įgūdžius;

9.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;

9.3. išmokti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;

9.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdant mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.

10. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:

10.1. intonavimas;

10.2. ritmavimas;

10.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

11. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai:

12. Solfedžio mokymuisi skiriamos 2 akademinės valandos per savaitę;

13. Solfedžio mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų pavadinimus ir ypatumus; 1.1.2. žinoti intervalų ir akordų sandarą; 1.1.3. žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir harmoninės muzikos atlikimo ypatumus.
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. išlaikyti tempą; 2.1.3. žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtiniuose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. paaiškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir gebėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

14. Solfedžio turinio apimtis (4-7 klasėse):

14.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

14.1.1. vienbalsių ir dvibalsių harmoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

14.1.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

14.1.3. natų skaitymas ir transportavimas smuiko ir boso raktuose;

14.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje nuo garso;

14.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇⁰ padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje.

14.2. Ritmavimas:

14.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

14.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai.

14.3. Muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:

14.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

14.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

III SKYRIUS MUZIKOS ISTORIJA

15. Muzikos istorijos paskirtis – suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

16. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.

17. Muzikos istorijos uždaviniai:

17.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;

17.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;

17.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiais kompozitoriais ir jų kūriniais;

17.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;

17.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.

18. Muzikos istorijos veiklos sritys:

18.1. muzikos kūrinių klausymas ir apibūdinimas;

18.2. muzikos kūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

19. Muzikos istorijos mokymas:

19.1. mokymosi trukmė – 4 metai;

19.2. skiriama 1 valanda per savaitę;

19.3. lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas.

20. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas.	
Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis.	
Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys; 1.1.2. atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis.
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. žinoti nurodytos epochos vokalines ir instrumentines muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus; 1.3.2. nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis – muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.	
Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose.	

Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinius, aktyviai juose dalyvauti.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinius.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausių vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklaustytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

21. Muzikos istorijos apimtis:

21.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

21.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

IV SKYRIUS CHORINIS DAINAVIMAS

22. Chorinio dainavimo (toliau – Choras) paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą ir suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

23. Choro tikslas – tobulinti vokalius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

24. Choro uždaviniai:

24.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

24.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

24.3. ugdyti mokinių artistišumą ir ansamblišumą, didinti sceninės kultūros patirtį;

24.4. Skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

25. Veiklos sritys:

25.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas.

25.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

25.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

26. Choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

27. Choro mokymas:

27.1. choro mokymas vykdomas 1 valandą per savaitę;

27.2. pamokos vykdomos grupinėse pamokose;

27.3. parenkant repertuarą atsižvelgiama į mokinių amžiaus ir balso ypatumus;

27.4. plėtojami sceninės kultūros meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje;

27.5. koncertmeisterio valandos numatomos Mokyklos ugdymo plane.

28. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – chorinio dainavimo įgūdžių formavimas.	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties.	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunučių choro repertuaro kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimo ir tobulinti vokalinius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus.
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Atpažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones.
2. Veiklos sritis – chorinių kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretacinį sumanymą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunučių choro repertuaro kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinių.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką ir dinamiką.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje.	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. Žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms padeda pasiruošti dainavimas.

29. Choro turinio apimtis:

29.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos pratybos;

29.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

29.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

29.4. kūrinių skaičius per metus – 4-8 skirtingo charakterio kūriniai.

V SKYRIUS

PASIRENKAMAS MUZIKOS INSTRUMENTAS

30. Pasirenkamo (antrojo) muzikos instrumento (toliau – Pasirenkamas muzikos instrumentas) dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

31. Pasirenkamo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti pasirenkamo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

32. Pasirenkamo muzikos instrumento dalyko uždaviniai:

32.1. ugdyti ir tobulinti grojimo pasirenkamu muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

32.2. sudaryti sąlygas atsiskleisti ir formuoti asmenybei, plėtoti kūrybinius meninius gebėjimus;

32.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

33. Pasirenkamo muzikos instrumento dalyką sudaro trys veiklos sritys:

33.1. grojimo technikos įgūdžių įvaldymas;

33.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

33.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

34. Pasirenkamo muzikos instrumento dalyko mokymo organizavimas:

34.1. mokymosi trukmė – 4 metai;

34.2. pamokos yra individualios, skiriama 1 akademinė valanda per savaitę.

35. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – grojimo pasirenkamu muzikos instrumentu įgūdžių įvaldymas.
--

Nuostata – įgyti muzikavimo pasirenkamu muzikos instrumentu patirties.	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingus muzikinius kūrinius pasirenkamu instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinį grojimo pasirenkamu muzikos instrumentu įgūdžių.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje.	
Esminis gebėjimas – koncerte pasirenkamu muzikos instrumentu atlikti programą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokyklos, rajono, respublikos renginiuose.
3.3. Pritaikyti grojimo pasirenkamu instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas pasirenkamu instrumentu.

36. Turinio apimtys:

36.1. Grojimo technikos įgūdžių įvaldymas:

36.1.1. 4 klasė:

36.1.1.1. technikos, įgūdžių tobulinimas, muzikinės atminties, ritmo pojūčio lavinimas, kūrybinių meninio turinio suvokimo formavimas;

36.1.1.2. per mokslo metus išmokstama: 4 - 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

36.1.2. 5 klasė:

36.1.2.1. tolesnis muzikos suvokimo plėtojimas. Garso kokybės, štrichų tobulinimas. Ugdomas moksleivio poreikis muzikuoti, didesnę dėmesį skiriant muzikiniam kūrinio išpildymui: frazavimui, dinaminiam atlikimui;

36.1.2.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

36.1.3. 6 klasė:

36.1.3.1. muzikos kūrinio suvokimo plėtojimas. Garso kokybės, štrichų atlikimo tobulinimas, frazavimas. Pamokose diskutuojama apie atliekamų kūrybinių interpretaciją, atskleidžiant moksleivio kūrybiškumą bei perteikti jį atliekant programą;

36.1.3.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

36.1.4. 7 klasė:

36.1.4.1. muzikos kūrybinių atlikimo technikos tobulinimas, daugiau dėmesio skirti gražaus, tolygaus garso išgavimui, dinaminiam kūrinio subtilumui pasiekti. Ugdyti savarankiškumą, emocinį muzikos pajautimą;

36.1.4.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

36.2. Muzikos kūrybinių interpretavimas (4-7 klasės):

36.2.1. nesudėtingų muzikos kūrybinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

36.2.2. pamokose diskutuojama apie atliekamų kūrybinių interpretaciją, atskleidžiant moksleivio kūrybiškumą bei perteikti jį atliekant programą.

36.3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje (4-7 klasės):

36.3.1. kūrybinių viešas atlikimas ir įšivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

36.3.2. visi mokiniai dalyvauja I pusmečio Adventiniame koncerte tėveliams. II pusmečio akademiniame koncerte mokinys atlieka du skirtingų charakterių kūrybinius;

36.3.3. mokiniams sudaromos sąlygos dalyvauti įvairiuose mokyklos, rajono, respublikos renginiuose.

VI SKYRIUS ANSAMBLIO DALYKAS

37. Ansamblio dalyko (toliau – Ansamblis) paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.

38. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtinės galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamui.

39. Ansamblio uždaviniai:

39.1. pažinti ansamblinių kūrybinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

39.2. ugdyti mokinių artistišumą, kausti sceninės kultūros patirtį;

39.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

39.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant sudėtį ir repertuarą.

40. Ansamblio veiklos sritys:

40.1. ansambliško ugdymo;

40.2. kūrybinių interpretavimas ansamblyje;

- 40.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
41. Ansambliai gali būti:
- 41.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų);
- 41.2. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);
- 41.3. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai: smuikas, violončelė, tūba ir kt.) (2, 3, 4, 6 mokiniai);
- 41.4. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);
- 41.5. pučiamųjų instrumentų ansambliai;
- 41.6. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);
- 41.7. akordeonininkų ansamblis;
- 41.8. mušamųjų instrumentų ansamblis;
- 41.9. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba lasų).
42. Ansamblio mokymas:
- 42.1. mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų;
- 42.2. mokomasi 0,5 val. per savaitę;
- 42.3. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;
- 42.4. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
- 42.5. atliekant kūrinius, daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;
- 42.6. koncertmeisterio valandos numatomos Mokyklos ugdymo plane.
- 42.7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – ansambliško ugdymas.	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties.	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinių.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą.	1.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
2. Veiklos sritis – kūrinių ansamblinis interpretavimas.	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perskaityti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje.	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

43. Ansamblio turinio apimtis:
- 43.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimai girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

43.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

43.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

43.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

44. Ansamblio ugdymo programos turinys:

1–3 mokymo metai		
Mokymo pobūdis: vyksta grupinės pamokos.		
Techniniai reikalavimai: ansamblio dalyko mokiniai turi būti įgiję muzikinio teksto skaitymo įgūdžius, reikalingus kūrinių mokymui ansamblyje. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje. Mokinys turi gebėti atlikti savo partiją ansamblyje klausydamas ir kontroliuodamas savo bei kitų atlikimą, girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ir instrumentus. Siekiant sukurti bendrą meninį rezultatą kartu su kitais atlikėjais būtina išmokti derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmis.		
Teoriniai reikalavimai: ansamblio dalyko mokiniai turi pažinti muzikinį raštą ir galėti perskaityti atliekamą ansamblio partiją. Mokiniai turi gebėti apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką, nusakyti kūrinio metrą, tempą, paaiškinti atlikimo štrichus. Reikalavimai priklauso nuo dalyvių amžiaus, sudėties, muzikavimo patirties, atliekamų kūrinių sudėtingumo, žanro ypatumų ir nuo to, kokią vietą mokinio atliekama partija užima ansamblyje (ar partija vedančioji, ar pritariamoji ir panašiai).		
Kūrinių skaičius per mokslo metus:		
Kūrinių skaičius	Kūriniai	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
4-6	Ansamblio repertuarą sudaro originalūs ir aranžuoti, įvairių stilių ir žanrų kūriniai.	I pusmečio pabaigoje vyksta: atsiskaitymas klasėje
		II pusmečio pabaigoje vyksta: akademiniškas koncertas
Vertinimas: mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje numatyta tvarka.		
Ugdymo metodika: ansamblio dalyko paskirtis ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą, bei suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje. Per pamokas ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui. Kūrinio ruošimo, mokymosi, gilinimosi į jį procese reikia atkreipti dėmesį į bendrą atlikimo vaizdą, kūrinio prasmės suvokimą. Ansamblio nariai turi kurti bendrą grojimo, dainavimo stilių, kartu išlaikydami ir individualų. Svarbu, kad atlikėjas būtų įvaldęs ne tik visus solinio grojimo, dainavimo technikos būdus, bet ir mokėtų savo stilių derinti prie partnerių. Ansamblyje grojantis, dainuojantis atlikėjas turi mokėti ne tik savo partiją, bet ir girdėti partnerių partijas, partitūras. Ansamblio klasėje gali būti taikomi įvairūs kūrinio ruošimo metodai, procesas gali vykti keliomis kryptimis ir etapais (tai priklauso nuo mokytojo). Svarbu, kad paruošti kūriniai būtų brandūs meniniu požiūriu.		